

Govor mržnje među mladima na Internetu

Srpanj 2019.

Pripremljeno za:
Pučki pravobranitelj Hrvatska

© 2019 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

Sadržaj

03

Ciljevi istraživanja, metodologija i
struktura uzorka

07

Ključni nalazi

12

Komuniciranje na društvenim
mrežama

15

Iskustva s govorom mržnje na
Internetu

36

Kontakt

CILJEVI ISTRAŽIVANJA, METODOLOGIJA I STRUKTURA UZORKA

Ciljevi istraživanja

Ipsos Public Affairs

1. **Dobiti uvid u aktivnosti i prakse mladih na internetu:**
 - Što rade na internetu i koliko često?
 - Sudjeluju li u raspravama o političkim temama na društvenim mrežama ili u komentarima na novinskim portalima?
2. **Dobiti uvid u percepciju mladih o prisutnosti govora mržnje na internetu i drugdje:**
 - Mišljenje mladih o tome je li govor mržnje prisutan na internetu i u kojoj mjeri.
 - Smatraju li mladi da je govor mržnje zastupljeniji na internetu u odnosu na druga mjesta (primjerice televizijske emisije ili javni prostor)?
3. **Saznati jesu li mladi u posljednje vrijeme svjedočili govoru mržnje, odnosno vidjeli da je netko na internetu upućivao nekome mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost.**
 - Ako jesu, na osnovi čega su bili upućeni takvi komentari?
4. **Saznati jesu li mladi na internetu doživjeli da im je netko osobno upućivao mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost.**
 - Ako jesu, tko im je upućivao takve komentare i na kojoj osnovi?
 - Kako su se osjećali i ponašali na internetu nakon toga?
 - Jesu li prijavili incident ili razgovarali s nekim o tome?
5. **Dobiti uvid o mišljenjima i informiranosti mladih o širenju govora mržnje na internetu**
 - Znaju li mladi kome se mogu obratiti u slučaju da im netko uputi takve komentare?
 - Smatraju li da mrziteljski komentari mogu naškoditi onome kome su upućeni?
 - Koje su najugroženije skupine s obzirom na izražavanu netrpeljivost?

Metodologija

Prikupljanje podataka: Ipsos online panel, CAWI metodologija (Computer-assisted web interviewing)

Veličina uzorka: N= 501 sudionik. Uzorak je bio nacionalno reprezentativan prema spolu i regiji.

Ciljana populacija: Sudionici od 18 do 30 godina koji koriste Internet

Teren: Lipanj 2019.

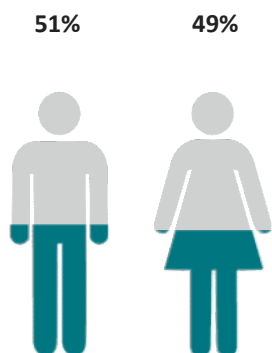

Prosječno trajanje ankete: 12 minuta

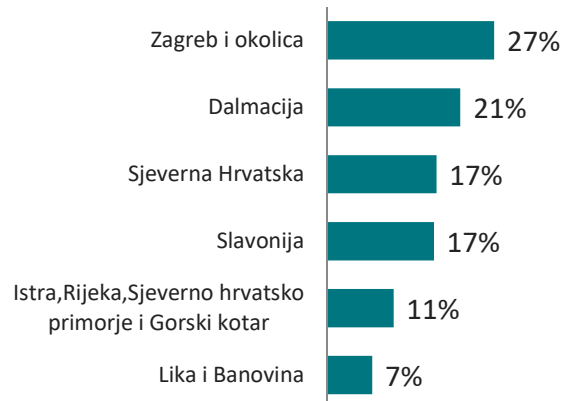
Struktura uzorka

Ipsos Public Affairs

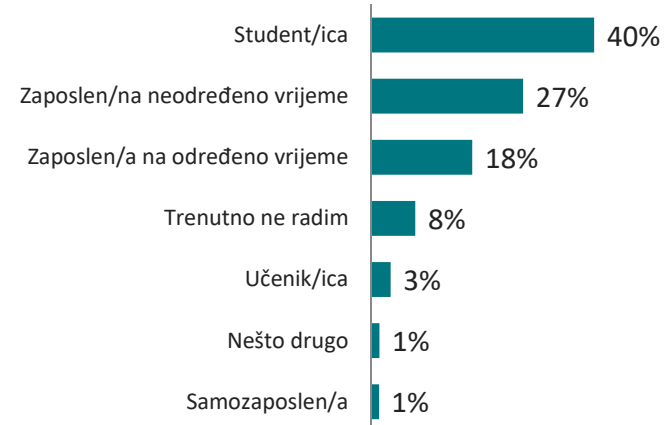
SPOL

REGIJA

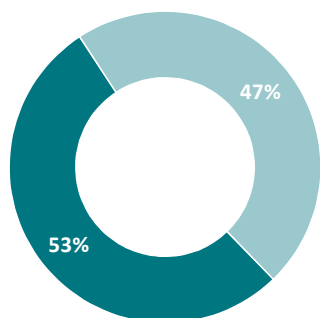

RADNI STATUS

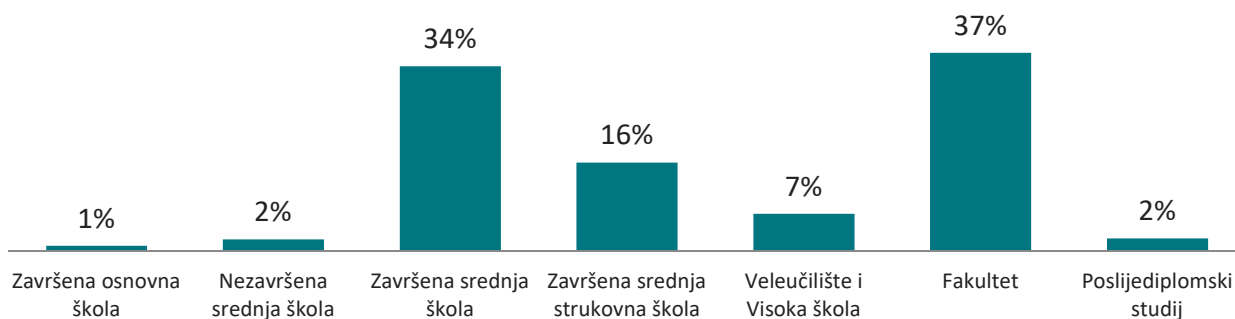

DOB

■ Od 18 do 24 godina ■ Od 25 do 30 godina

OBRAZOVANJE

KLJUČNI NALAZI

KLJUČNI NALAZI

Aktivnosti i prakse mladih na Internetu

Mladi su izrazito aktivni na internetu, pri čemu **preferiraju konzumiranje i dijeljenje „laganog” sadržaja**. Više od polovice svih sudionika objavljuje slike na Instagramu (64%), dijeli GIF-ove (59%) i glazbene spotove (52%) te komentira objave i članke na društvenim mrežama (52%). Međutim, **mladi koriste Internet i za dijeljenje članaka i raspravljanje o političkim i društvenim temama**. Ukupno 42% mladih dijeli članke od društvenog značaja, dok 20% na društvenim mrežama sudjeluje u raspravama o političkim temama.

Dok mlade žene preferiraju dijeljenje članaka od društvenog značaja (47%) te vizualni sadržaj poput objavljivanja slika na Instagramu (73%), muškarci tendiraju komentiranju objava i članaka (38%) te sudjelovanju u političkim raspravama na društvenim mrežama (24%). Razlike u aktivnosti na internetu utvrđene su i s obzirom na dob – mlađi sudionici (18–24 god.) u većoj mjeri objavljuju slike na Instagramu (69%) dok stariji (25–30 god.) preferiraju dijeljenje članaka od društvenog značaja (51%).

Oni koji komentiraju objave i članke na društvenim mrežama i novinskim portalima čine to vrlo često - otprilike 70% komentira češće od jednom tjedno.

Govor mržnje u javnom prostoru i na Internetu

Prema mišljenju mladih, **govor mržnje u velikoj je mjeri zastupljen u javnom prostoru (u obliku grafita i plakata) (84%), na političkim okupljanjima (83%), na televiziji ili radiju (70%), a još više na Internetu u komentarima na društvenim mrežama (90%) i novinskim portalima (89%) te Internet forumima (83%)**. Zanimljiv je i podatak da **64% njih smatra da je netrpeljivost prisutna na instant messaging servisima** (Whatsapp, Viber, Facebook messenger, Snapchat) koji se većinom koriste među poznanicima i prijateljima, što navodi na pretpostavku da je **govor netrpeljivosti i uvreda dio komunikacije među mladima**. Također, **57% mladih smatra da je govor netrpeljivosti prisutan i na vjerskim obredima**.

KLJUČNI NALAZI

Iskustvo mladih s govorom mržnje

Mrziteljski komentari i izražavanje netrpeljivosti prema izjavama mladih stalna su pojava na Internetu. Njih 96% navelo je da su u zadnja tri mjeseca vidjeli da je netko na internetu upućivao nekome netrpeljive komentare na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, roda ili spola, religijskog opredjeljenja, boje kože, seksualne orijentacije, fizičkog izgleda te financijskog statusa. Ti se komentari najčešće viđaju u objavama i komentarima na društvenim mrežama (36% svakodnevno) ili u komentarima članaka novinskih/informativnih portala (35% svakodnevno). Uvrede su najčešće upućene na temelju nacionalne ili etničke pripadnosti (79%), seksualne orijentacije (68%) i fizičkog izgleda (56%).

U zadnjih je pet godina gotovo svaka druga mlada osoba (44%) imala iskustvo da joj je netko na Internetu osobno upućivao neki mrziteljski komentar ili uvredu. Podatak da 25% njih tvrdi da im se to dogodilo na instant messaging servisima (Whatsapp, Viber, Facebook messenger, Snapchat) upućuje na zaključak da vrijeđanje na osnovi nekih individualnih karakteristika koje su dio identiteta osobe (spol, dob, rasa, boja kože, seksualna orijentacija, nacionalnost) je dio komunikacije među mladima (kao što je već navedeno, messaging servisi većinom se koriste među poznanicima i prijateljima).

Žene su u većoj mjeri navodile da ih se vrijeđalo na temelju fizičkog izgleda (45% vs. 34% među muškarcima) te spola ili roda (34% vs. 17% među muškarcima), dok su muškarci u većoj mjeri primali uvrede na osnovi pripadnosti određenoj grupaciji, odnosno na temelju nacionalne, etničke (36% vs. 21% među ženama) i regionalne pripadnosti (29% vs. 21% među ženama) te seksualne orijentacije (18% vs. 8% među ženama). Mrziteljske komentare na Internetu većinom upućuju nepoznate osobe (86%), pri čemu su ženama (38% vs. 26% među muškarcima) i mlađim osobama od 18 do 24 god. (39% vs. 23% među mladima od 25 do 30 god.) takve komentare nešto češće upućivali poznanici. Moguće je da žene i mlade u dobi od 18 do 24 godine češće vrijeđaju osobe koje poznaju jer su oni ranjive skupine u odnosu na muškarce i starije u dobi od 25 do 30 godina.

KLJUČNI NALAZI

Iskustvo mladih s govorom mržnje

Uvredljivi i mrziteljski komentari, neovisno o tome na kojoj su osnovi upućeni, izazivaju negativne osjećaje - neadekvatnost, nedovoljna vrijednost, sram, strah, ljutnja, tuga. Uvrede primljene na osnovi **fizičkog izgleda i spola/roda** najviše izazivaju osjećaj **poniženosti**. Sram se najviše pojavljuje nakon što se osobe vrijeđa na osnovi **fizičkog izgleda i seksualne orijentacije**. Strah se najviše javlja kod onih koje se vrijeđalo na osnovu **spola i seksualne orijentacije**. One koje se vrijeđalo zbog **dobi ili fizičkog izgleda** su se osjećali **manje vrijedno od drugih**. Ljutnja, koja se u najvećoj mjeri pojavljuje kao reakcija na primanje **uvreda na osnovi nacionalne, etničke ili regionalne pripadnosti**, jedina je u spektru emocija koja ukazuje da je **nekome nepravedno nanijeta šteta**.

Muškarci koji primaju uvrede i mrziteljske komentare postaju osjetljiva skupina jer u većoj mjeri **tendiraju ignorirati incident** (57% vs 41% među ženama) i **s nikime ne razgovarati o tome** (44% vs. 26% među ženama) . S druge strane, **žene češće razgovaraju s prijateljima i obitelji** (54% vs. 34% među muškarcima) i **češće blokiraju osobu** na stranici na kojoj je upućena uvreda (44% vs. 22% među muškarcima).

Većina mladih nije prijavila uvredu ili mrziteljski komentar koji su primili (68%), uglavnom jer su smatrali da nisu zaista ugroženi („incident nije bio dovoljno ozbiljan“) i jer misle da su takvi incidenti uobičajeni („to se ionako stalno događa, nema smisla prijavljivati“).

KLJUČNI NALAZI

Informiranost i mišljenja mladih o govoru mržnje na internetu

58% mladih ne zna kome bi se obratilo u slučaju da im netko uputi mrziteljski komentar na Internetu. Oni koji znaju najčešće navode **MUP (67%)** i **administratore i vlasnike stranica te službu za korisnike (25%)**.

Preko 90% mladih smatra da mrziteljski komentari upućeni preko Interneta **moгу naškoditi onome kome su upućeni** te da takvi komentari **moгу voditi nasilju u stvarnom svijetu**.

Najugroženije društvene skupine s obzirom na izražavanu netrpeljivost i upućivane mrziteljske komentare na internetu su, prema njihovim procjenama, **seksualne i rodne manjine (64%), nacionalne manjine (57%) i osobe koje se vrijeđa na osnovi fizičkog izgleda (31%)**. Žene su u odnosu na muškarce u nešto većoj mjeri navodili seksualne i rodne manjine, same žene te osobe koje se vrijeđa na osnovi fizičkog izgleda.

KOMUNICIRANJE NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Zastupljenost aktivnosti na Internetu

Ipsos Public Affairs

Više od polovice mladih objavljuje slike na društvenoj mreži Instagram (64%), dijeli GIF-ove (59%) i glazbene spotove (52%) te komentira članke i objave na društvenim mrežama (52%), pri čemu žene i mlađi sudionici (18 – 24 god.) u većoj mjeri objavljuju slike na Instagramu, a muškarci i stariji sudionici (25-30 god.) u većoj mjeri komentiraju članke na objavama društvenih mreža.

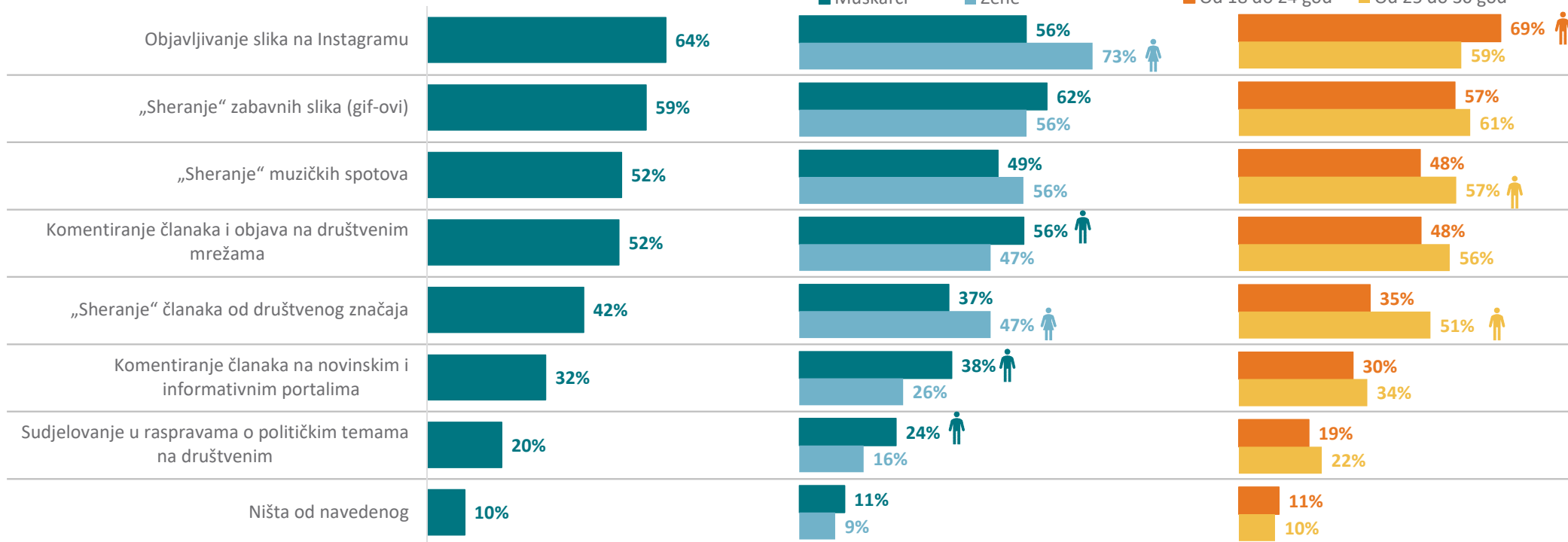
TOTAL

PREMA SPOLU

■ Muškarci ■ Žene

PREMA DOBI

■ Od 18 do 24 god ■ Od 25 do 30 god

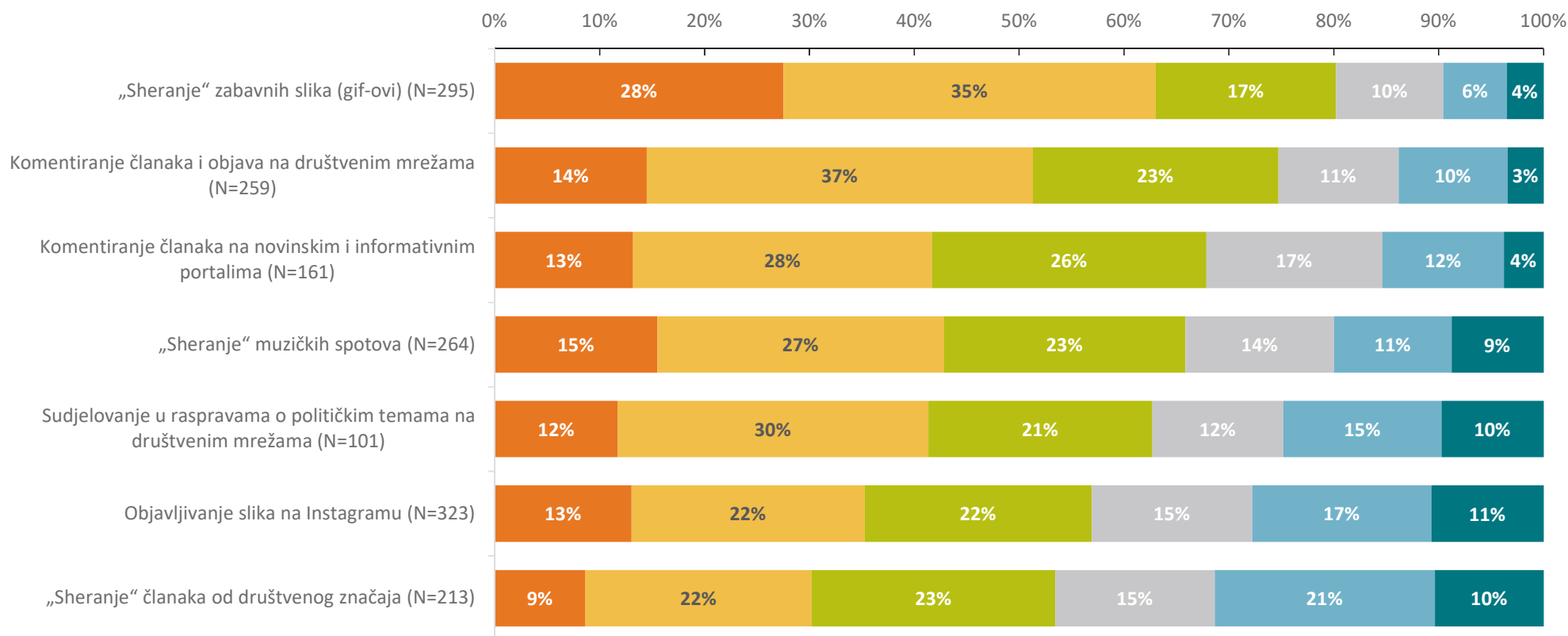

Učestalost aktivnosti na Internetu

Ipsos Public Affairs

Više od $\frac{3}{4}$ mladih na internetu dijeli GIF-ove i komentira članke i objave na društvenim mrežama barem jednom tjedno, dok više od polovice u istoj mjeri dijeli glazbene spotove (65%), komentira članke na portalima (70%) te sudjeluje u raspravama o političkim temama na društvenim mrežama (63%).

■ Svakodnevno
 ■ Više puta tjedno
 ■ Jednom tjedno
 ■ Jednom u dva tjedna
 ■ Jednom mjesečno
 ■ Rjeđe od jednom mjesečno

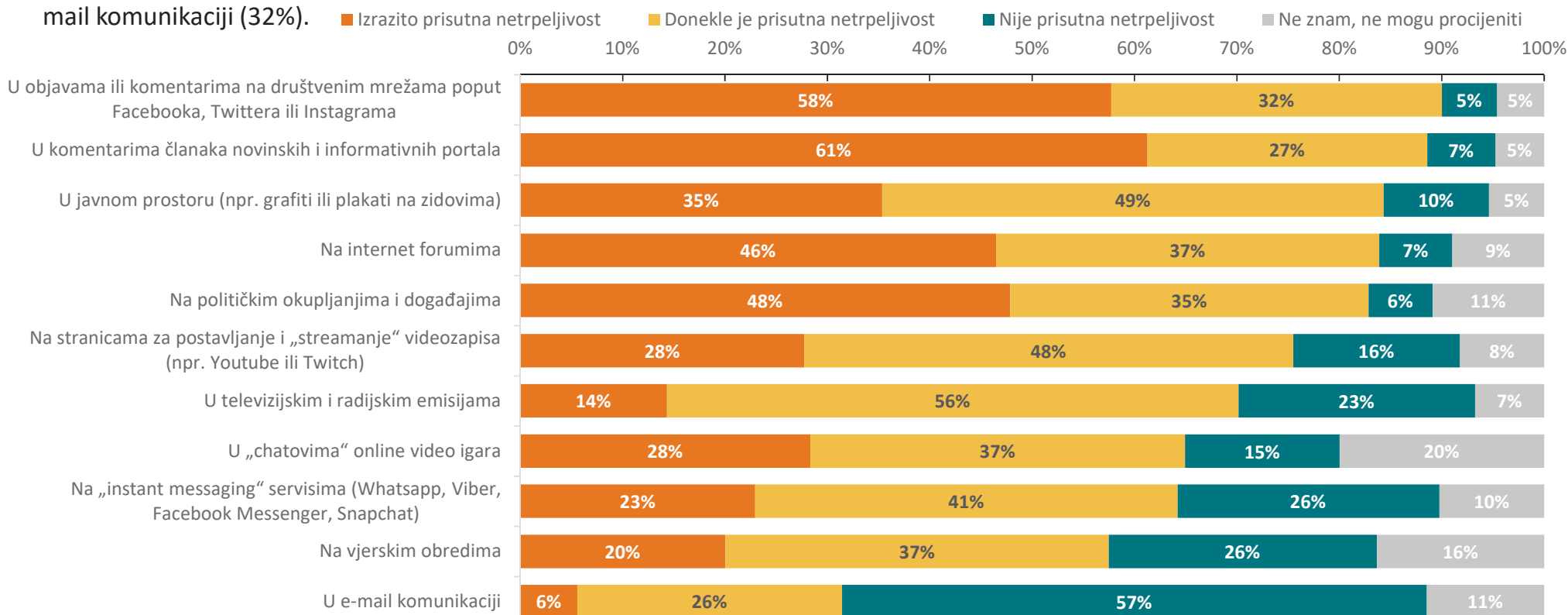

ISKUSTVA S GOVOROM MRŽNJE NA INTERNETU

Percepcija prisutnosti govora mržnje na Internetu i javnom prostoru

Ipsos Public Affairs

Mladi smatraju da je govor mržnje u najvećoj mjeri prisutan u objavama i komentarima na društvenim mrežama (90%) i novinskim portalima (89%), u javnom prostoru (84%) te na Internet forumima (84%) i političkim događajima (83%), dok je najmanje zastupljen u e-mail komunikaciji (32%).

Q1. Niže su navedene neka mjesta u stvarnom i virtualnom prostoru na kojima je moguće susresti se s izražavanjem netrpeljivosti i mržiteljskim komentarima na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, roda ili spola, religijskog opredjeljenja, boje kože, seksualne orijentacije, fizičkog izgleda, financijskog statusa ili drugih karakteristika. Molimo Vas procijenite u kojoj mjeri je po Vašem mišljenju prisutna netrpeljivost i izražavanje takvih komentara na svakom od navedenih mjesta. Za svaku pojedinačnu opciju označite jedan odgovor.

Uzorak: Svi sudionici (N = 501).

GAME CHANGERS

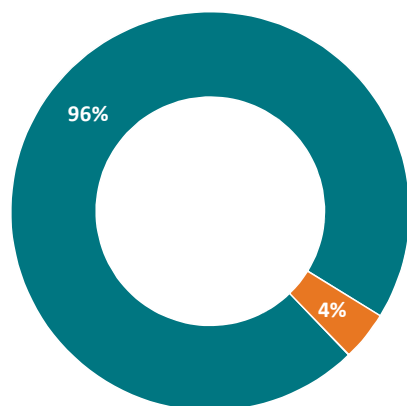
Iskustvo s govorom mržnje na Internetu

Ipsos Public Affairs

Velika većina mladih (96%) vidjela je da je netko na internetu upućivao nekome mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, roda ili spola, religijskog opredjeljenja, boje kože, seksualne orijentacije, fizičkog izgleda, financijskog statusa ili drugih karakteristika. Nešto manje od polovice sudionika (44%) u posljednjih je pet godina doživjelo da im je netko osobno upućivao mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost.

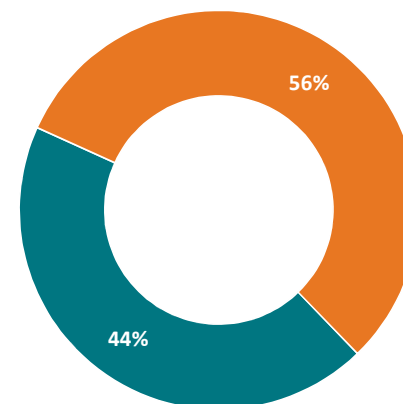
Iskustvo s govorom mržnje na internetu općenito –
u posljednja tri mjeseca

■ Ima iskustva ■ Nema iskustva

Osobno iskustvo s govorom mržnje koji je direktno
upućen sudioniku – u posljednjih 5 godina

■ Ima iskustva ■ Nema iskustva

Q2. Jeste li u posljednjih tri mjeseca vidjeli da je netko na internetu upućivao nekome mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost...

Q4. Koliko Vam se često u posljednjih pet godina dogodilo da je netko Vama osobno na internetu upućivao mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost...

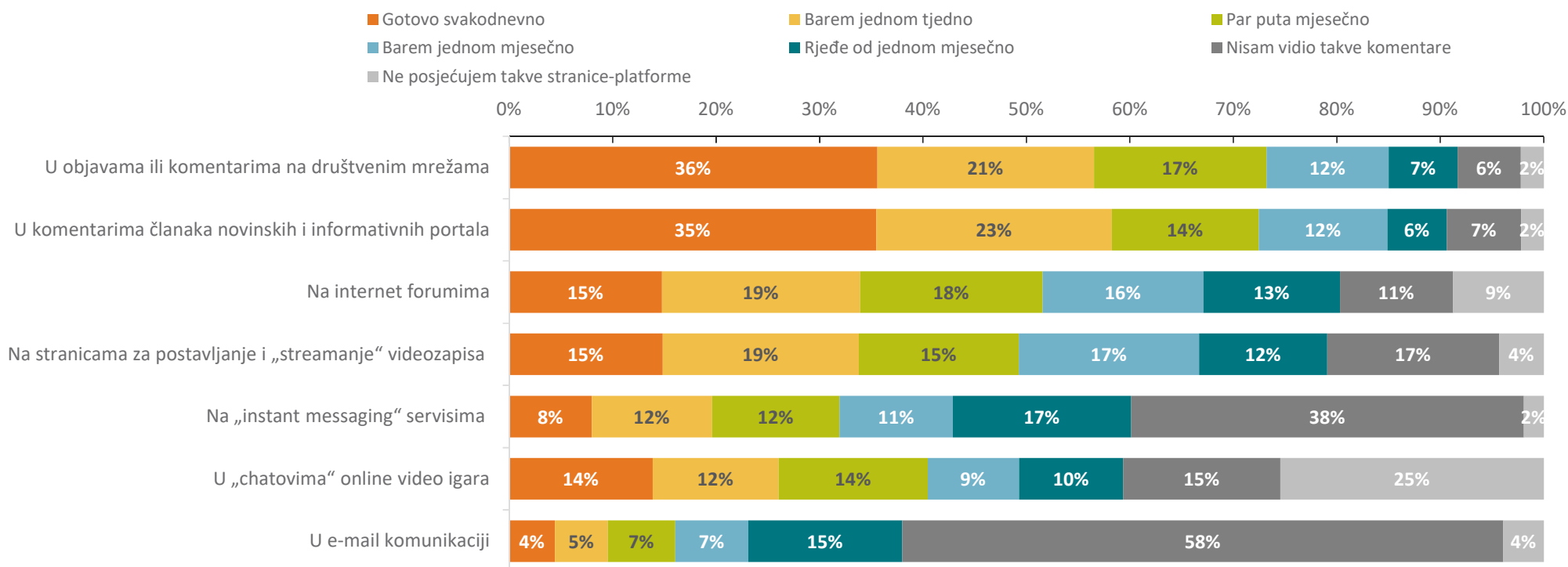
...na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, roda ili spola, religijskog opredjeljenja, boje kože, seksualne orijentacije, fizičkog izgleda, financijskog statusa ili drugih karakteristika? Za svaku opciju označite jedan odgovor.

Uzorak: Svi sudionici (N = 501).

Iskustva s govorom mržnje na internetu općenito u posljednja tri mjeseca

Ipsos Public Affairs

Većina mladih navela je da se u posljednja tri mjeseca susrela s mrziteljskim komentarima i izražavanjem netrpeljivosti koje nije direktno upućeno njima, posebice u objavama i komentarima na društvenim mrežama (92%) i novinskim portalima (91%). Otprilike trećina njih se na tim mjestima s govorom mržnje susreće gotovo svakodnevno. Također, otprilike 80% mladih vidjelo je da je netko upućivao mrziteljske komentare nekome na Internet forumima i stranicama za 'streamanje' videozapisa.

18 Q2. Jeste li u posljednjih tri mjeseca vidjeli da je netko na internetu upućivao nekome mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, roda ili spola, religijskog opredjeljenja, boje kože, seksualne orijentacije, fizičkog izgleda, financijskog statusa ili drugih karakteristika? Za svaku pojedinačnu opciju označite jedan odgovor.
Uzorak: Svi sudionici (N = 501).

GAME CHANGERS

Osnova za govor mržnje na Internetu općenito u posljednja tri mjeseca

Ipsos Public Affairs

Od sudionika koji su u posljednja tri mjeseca vidjeli da je netko na internetu upućivao nekome mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost, 79% njih je navelo da su takvi komentari bili upućeni na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, 68% na osnovi seksualne orijentacije te otprilike 50% na osnovi fizičkog izgleda, vjere, regionalne pripadnosti te spola ili roda.

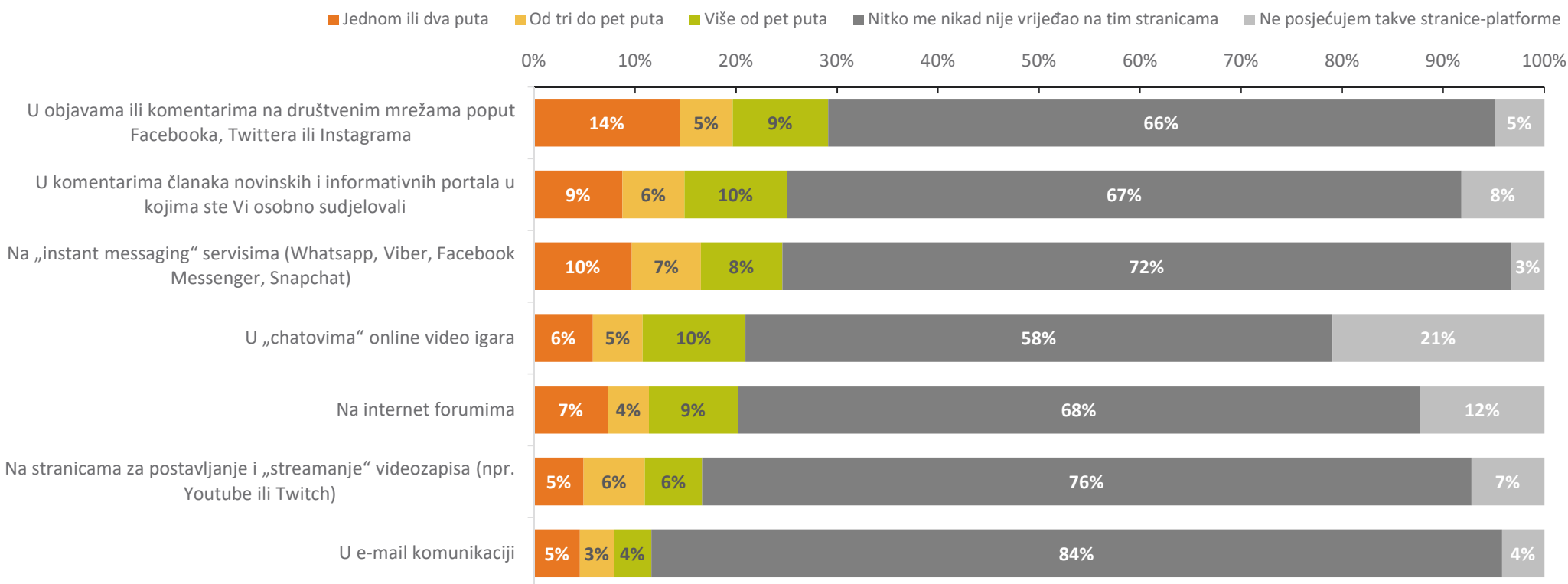
		% NA TOTALU*
Nacionalne ili etničke pripadnosti	79%	76%
Seksualne orijentacije	68%	65%
Fizičkog izgleda	56%	53%
Vjere	52%	50%
Regionalna pripadnost	50%	48%
Spola ili roda	48%	46%
Boje kože	27%	26%
Financijskog statusa	26%	25%
Dobi	20%	19%
Invaliditeta	10%	9%
Nečeg drugog	3%	3%

*Napomena: postoci prikazani plavom bojom su izračunati na poduzorku sudionika koji su u posljednja tri mjeseca vidjeli da je netko na internetu nekome upućivao mrziteljske komentare (N = 480), dok su postoci prikazani crnom bojom izračunati na totalu, odnosno na svim sudionicima (N = 501).

Osobna iskustva s govorom mržnje na Internetu u posljednjih pet godina

Ipsos Public Affairs

Mladima su u najvećoj mjeri upućeni mrziteljski komentari u objavama ili komentarima na društvenim mrežama (29%) te novinskim i informativnim portalima (25%), kao i na instant messaging servisima poput Whatsapp-a ili Facebook Messengera (25%).

20 Q4. Koliko Vam se često u posljednjih pet godina dogodilo da je netko Vama osobno na internetu upućivao mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, roda ili spola, religijskog opredjeljenja, boje kože, seksualne orijentacije, fizičkog izgleda, financijskog statusa ili drugih karakteristika? Za svaku opciju označite jedan odgovor
Uzorak: Svi sudionici (N = 501).

GAME CHANGERS

Osnova za govor mržnje na Internetu direktno upućen sudioniku – posljednjih pet godina Ipsos Public Affairs

Među mladima koji su doživjeli da im je netko osobno upućivao mrziteljske komentare ili izražavao netrpeljivost (N = 220; ukupno 44% cijelog uzorka), najčešće navedeni razlog za upućivanje takvih komentara jest na osnovi fizičkog izgleda, nacionalne ili etničke pripadnosti, vjere, regionalne pripadnosti te spola ili roda. Nešto više od 10% svih sudionika (N = 501) u posljednjih pet godina doživjelo da ih se vrijeđalo na osnovi nacionalne ili etničke pripadnosti, vjere, regionalne pripadnosti te spola ili roda.

% NA TOTALU*

Fizičkog izgleda	39%	17%
Nacionalne ili etničke pripadnosti	29%	13%
Vjere	28%	12%
Regionalna pripadnost	25%	11%
Spola ili roda	25%	11%
Dobi	15%	6%
Financijskog statusa	14%	6%
Seksualne orijentacije	14%	6%
Boje kože	5%	2%
Drugačiji stavovi, komentari i mišljenja	5%	2%
Invaliditeta	4%	2%
Nečeg drugog	9%	4%

**Napomena: postoci prikazani plavom bojom su izračunati na poduzorku sudionika kojima je netko osobno uputio mrziteljske komentare u posljednjih pet godina (N = 220), dok su postoci prikazani crnom bojom u stupcu s desne strane grafikona izračunati na totalu, odnosno na svim sudionicima (N = 501).*

Q6. Molimo Vas navedite na osnovi čega su bili upućeni ti mrziteljski komentari ili izražavana netrpeljivost. Možete navesti više odgovora.
Uzorak: Sudionici kojima je netko osobno uputio mrziteljske komentare u posljednjih pet godina (N = 220)

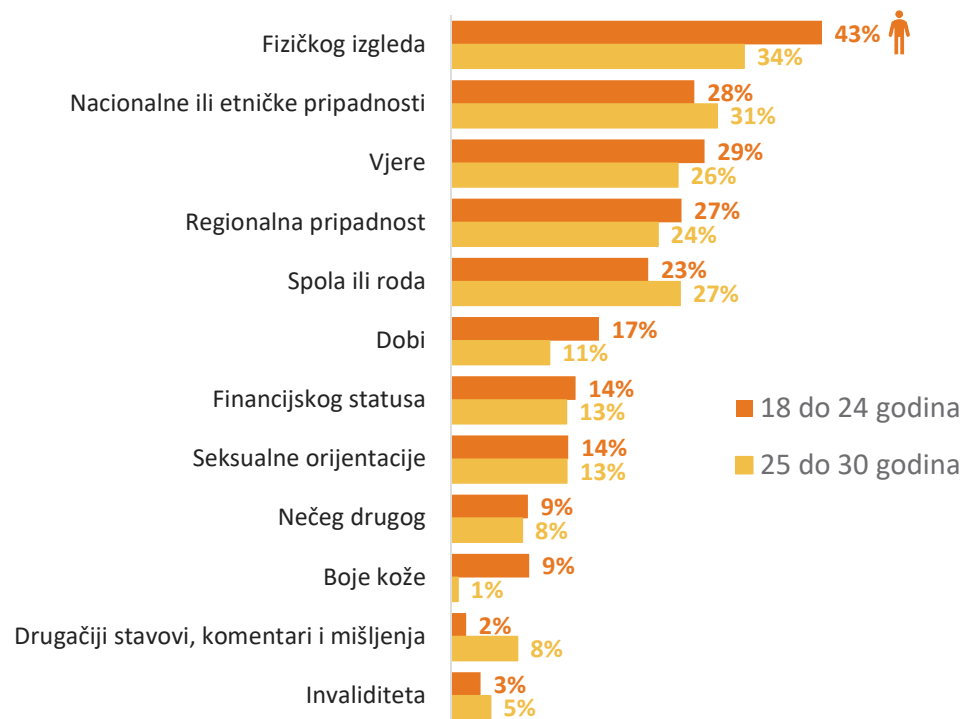
Osnova za govor mržnje na Internetu direktno upućen Ipsos Public Affairs sudioniku – prema spolu i dobi

Žene su u nešto većoj mjeri navodile da ih se vrijeđalo na temelju fizičkog izgleda te spola ili roda, dok su muškarci kao razlog primljenih komentara u većoj mjeri navodili nacionalnu, etničku i regionalnu pripadnost te seksualnu orijentaciju. Također, mlađe osobe (18 – 24 god.) su u većoj mjeri navodile da ih se vrijeđalo na osnovi fizičkog izgleda. Izuzev toga nisu utvrđene veće razlike s obzirom na dob.

SPOL

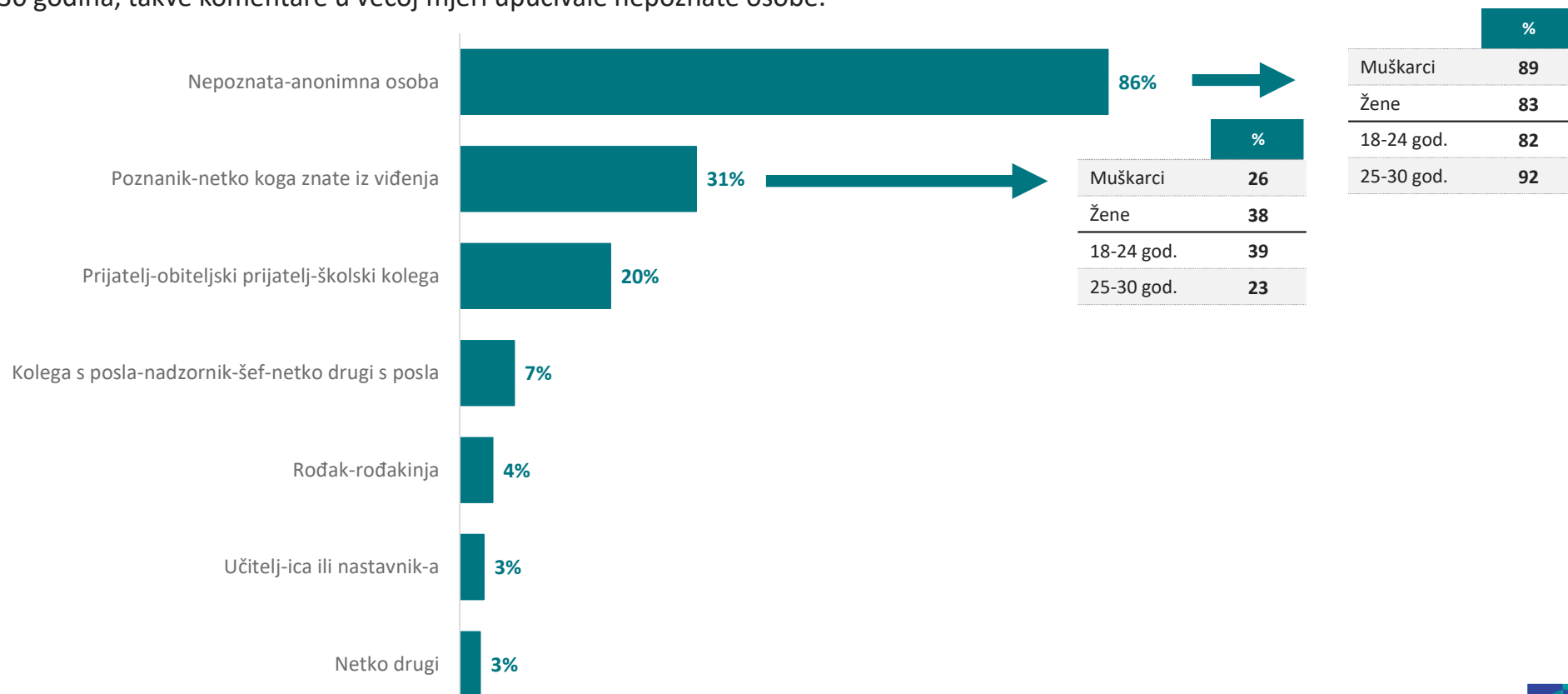
DOB

Osobe koje su upućivale mržiteljske komentare ili izražavale netrpeljivost prema sudionicima

Ipsos Public Affairs

Mladima su mržiteljske komentare upućivale većinom nepoznate i anonimne osobe (86%) te u manjoj mjeri poznanici (31%) i prijatelji (20%). Mlađim osobama (18-24 god.) i ženama u većoj su mjeri mržiteljske komentare upućivali poznanici, dok su muškarcima i mladima od 25 do 30 godina, takve komentare u većoj mjeri upućivale nepoznate osobe.

Osjećaji nakon primljenih mrziteljskih komentara

Ipsos Public Affairs

Mladi su se nakon primljenih mrziteljskih komentara najčešće osjećali ljuto, posebice oni kojima su upućivani mrziteljski komentari na osnovi nacionalne, etničke i regionalne pripadnosti te seksualne orijentacije. Oni koji su naveli da ih se vrijeđalo na osnovi fizičkog izgleda u većoj su mjeri osjećali poniženo i tužno, dok su oni koje se vrijeđalo na osnovi dobi u većoj mjeri navodili da su se osjećali manje vrijedno od drugih.

	Nacionalne ili etničke pripadnosti (N = 65)	Spola ili roda (N = 54)	Vjere (N = 61)	Seksualne orijentacije (N = 30)	Fizičkog izgleda (N = 85)	Financijskog statusa (N = 31)	Dobi (N = 32)	Regionalne pripadnosti (N = 54)
Poniženo	19%	33%	16%	28%	50%	11%	29%	17%
Posramljeno	15%	18%	12%	31%	35%	14%	24%	10%
Ljuto	44%	41%	36%	47%	37%	31%	25%	55%
Tužno	36%	30%	30%	27%	45%	30%	37%	24%
Ugroženo	14%	20%	12%	22%	14%	20%	17%	18%
Iznenadena	23%	35%	26%	28%	26%	37%	31%	31%
Manje vrijedno od drugih	11%	21%	11%	28%	36%	20%	51%	15%
Bilo me strah	11%	16%	9%	22%	9%	4%	14%	12%
Nekako drugačije	6%	4%	10%	13%	4%	7%	6%	6%
Ravnodušno/Nezainteresirano	10%	4%	7%	4%	5%	4%	4%	6%

*Napomena: rezultati za sudionike koji su naveli da su vrijeđani na osnovi boje kože i invaliditeta nisu prikazani zbog male veličine uzorka (N < 30).

24

Q7. Naveli ste da Vam je netko osobno upućivao mrziteljske komentare/izražavao netrpeljivost na osnovi <ubaciti iz pitanja Q6>. Molimo Vas opišite kako ste se osjećali nakon toga? Možete navesti više odgovora.

Uzorak: Sudionici kojima je netko osobno uputio mrziteljske komentare u posljednjih pet godina

GAME CHANGERS

OSJEĆAJI POVEZANI S TIPOVIMA UVREDA

- Sirovi podaci su pomoću Aspatt skorova normalizirani kako bi lakše prikazali koji su osjećaji u većoj ili manjoj mjeri povezani s različitim tipovima uvreda koje su mladi mogli primiti na internetu.
 - Aspatt skor iznosa 100 ukazuje da određeni tip uvrede nije ni više ni manje povezan s nekim osjećajem.
 - Aspatt skorovi od 120 i više, označeni **zelenom bojom**, ukazuju da je određeni tip uvrede u prosjeku u većoj mjeri povezan s nekim osjećajem.
 - Aspatt skorovi od 80 i niže, označeni **crvenom bojom**, ukazuju da je određeni tip uvrede u prosjeku u manjoj mjeri povezan s nekim osjećajem.

*Primjer: Aspatt skor od **160** za osjećaj „poniženo” i za uvredu na osnovi fizičkog izgleda upućuje da su se mladi koji su vrijeđani na osnovi fizičkog izgleda u prosjeku više osjećali poniženo od mladih koji su doživjeli druge tipove uvreda.*

OSJEĆAJI POVEZANI S TIPOVIMA UVREDE

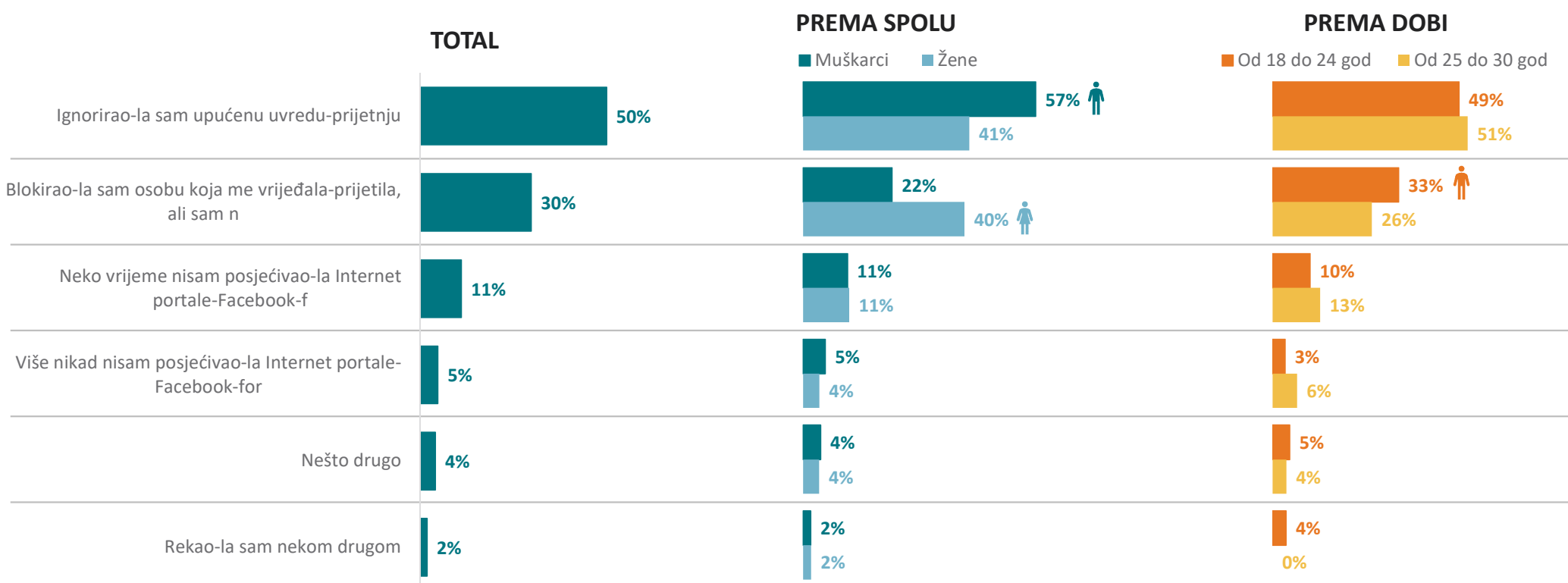
	Nacionalne ili etničke pripadnosti	Spola ili roda	Vjere	Seksualne orijentacije	Fizičkog izgleda	Financijskog statusa	Dobi	Regionalna pripadnost
Poniženo	86	126	80	94	160	50	101	74
Posramljeno	86	88	72	132	145	82	110	54
Ljuto	124	99	114	101	77	95	56	153
Tužno	125	88	115	71	113	111	103	82
Ugroženo	95	112	90	107	66	139	91	113
Iznenadeno	88	115	110	80	72	149	92	114
Manje vrijedno od drugih	50	82	58	98	122	100	189	69
Bilo me strah	104	128	96	153	59	37	102	108
Nekako drugačije	99	49	189	164	42	116	76	91
Ravnodušno/Nezainteresirano	196	70	166	67	73	92	59	121

Q7. Naveli ste da Vam je netko osobno upućivao mrziteljske komentare/izražavao netrpeljivost na osnovi <ubaciti iz pitanja Q6>. Molimo Vas opišite kako ste se osjećali nakon toga? Možete navesti više odgovora.
Uzorak: Sudionici kojima je netko osobno uputio mrziteljske komentare u posljednjih pet godina

Ponašanje na Internetu nakon upućenih mrziteljskih komentara

Ipsos Public Affairs

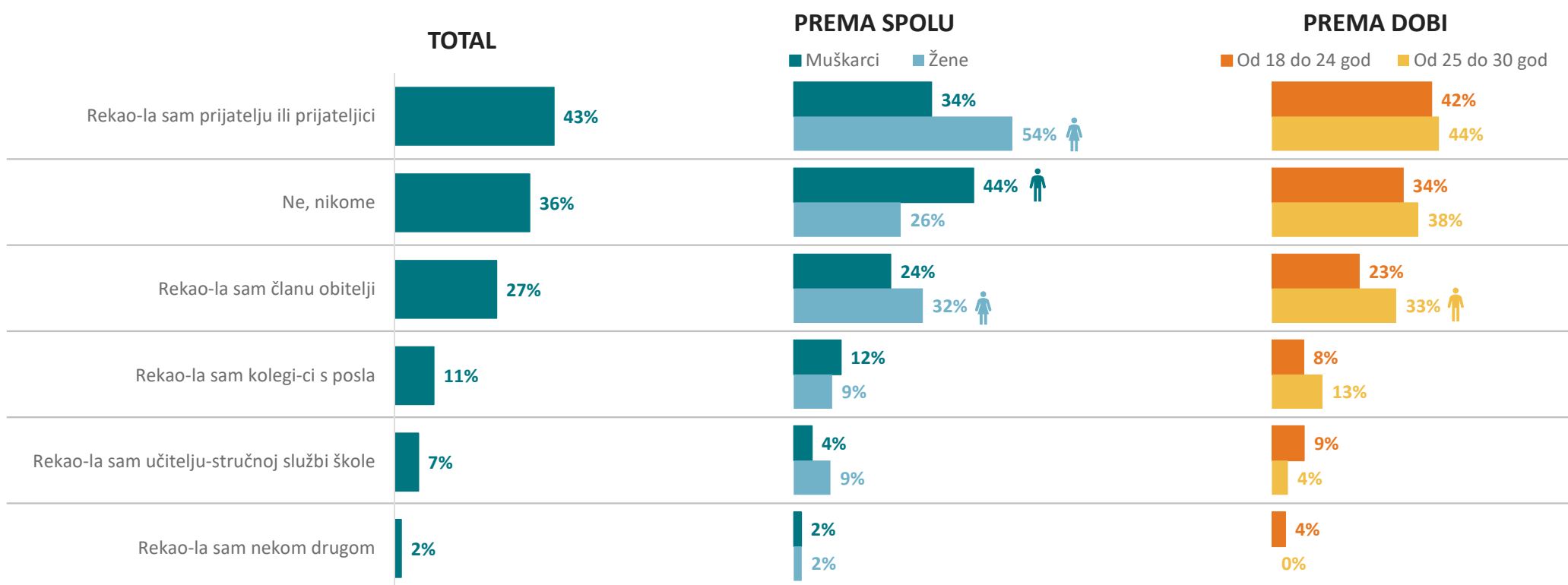
Nakon primljenih mrziteljskih komentara i izražene netrpeljivosti, polovica mladih je ignorirala upućenu uvredu, dok je otprilike trećina blokirala osobu koja je vrijeđala, pri čemu su nastavili koristiti stranicu na kojoj je uvreda upućena. Muškarci su u nešto većoj mjeri ignorirali takve komentare, dok su žene i mlađi sudionici (18-24 god.) češće blokirali osobe koje su uputile uvredu.

Razgovor s drugim osobama o primljenim mrziteljskim komentarima

Ipsos Public Affairs

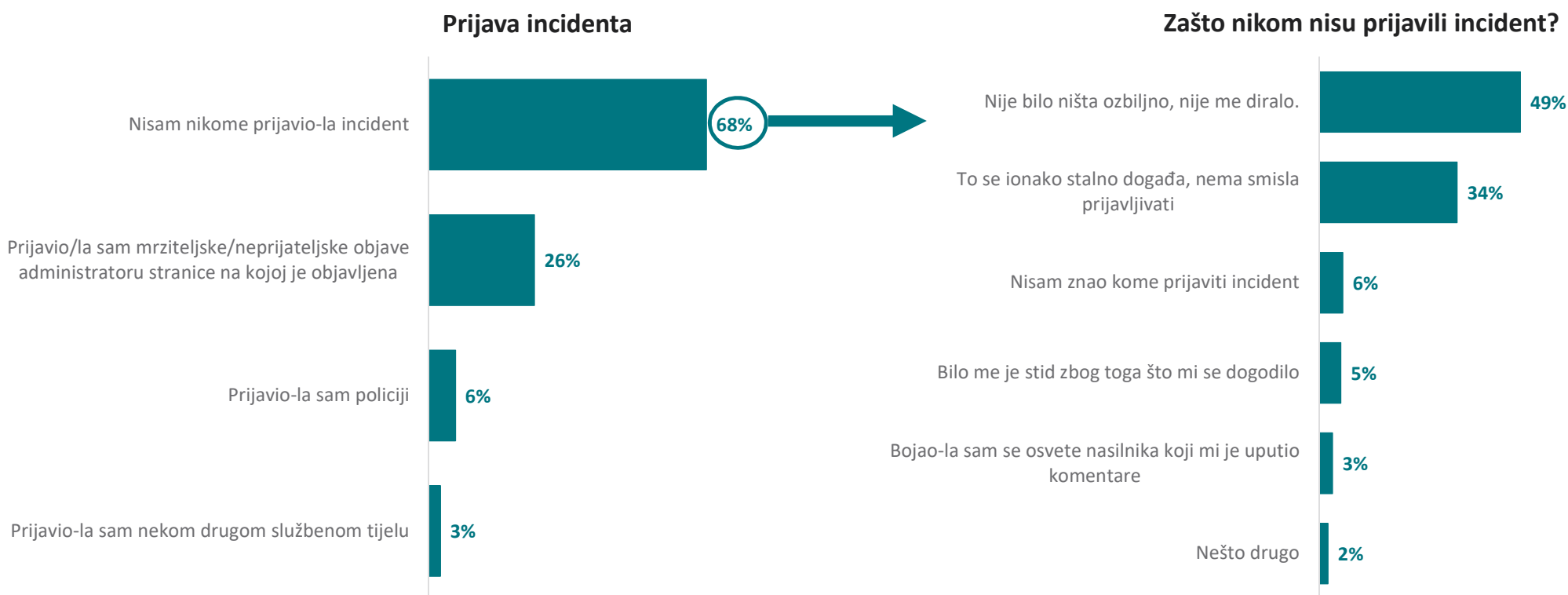
Većina mladih koji su vrijeđani na internetu su razgovarali o incidentu s prijateljima (43%) i članovima obitelji (27%), dok otprilike trećina nije rekla nikome. Muškarci u odnosu na žene u većoj mjeri nisu rekli nikome, dok su žene češće razgovarale s prijateljima i obitelji.

Prijava mrziteljskih komentara

Ipsos Public Affairs

Većina mladih (68%) nikome nije prijavila incident, dok je otprilike četvrtina njih prijavila mrziteljske komentare administratoru stranice. Nisu utvrđene razlike s obzirom na spol i dob. Od mladih koji nikome nisu prijavili incident najveći udio naveo je da nisu prijavili jer nije bilo ništa ozbiljno (49%) te da nema smisla prijavljivati jer se to ionako stalno događa (34%).

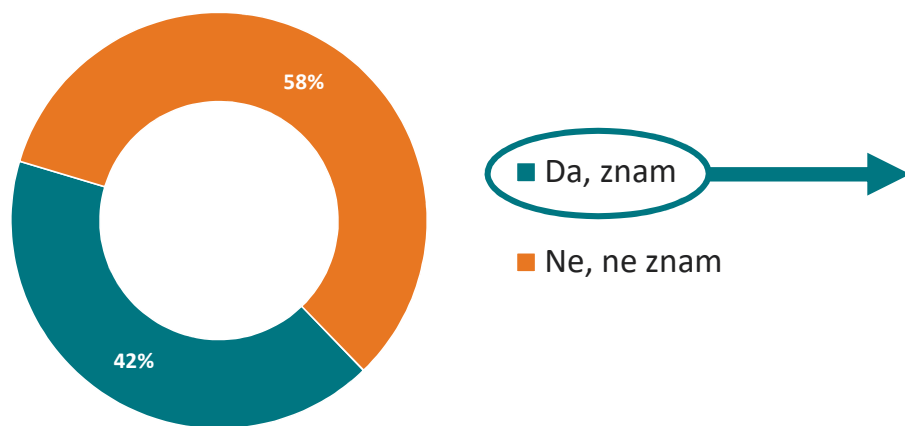

Informiranost o službama kojima se mogu obratiti

Ipsos Public Affairs

Otprilike 40% svih mladih zna kome bi se obratilo u slučaju da im netko na internetu uputi mrziteljske komentare ili izražava netrpeljivost, od kojih većina navodi policiju i MUP (67%), kao i administratore i vlasnike stranica te službu za korisnike (25%).

Znate li kome se možete obratiti u slučaju da Vam netko upućuje mrziteljske komentare?

Navedite kome se možete obratiti:

Q11. Znate li kome se možete obratiti u slučaju da vam netko uputi mrziteljske komentare ili izražava netrpeljivost na osnovi...

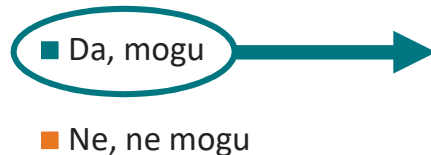
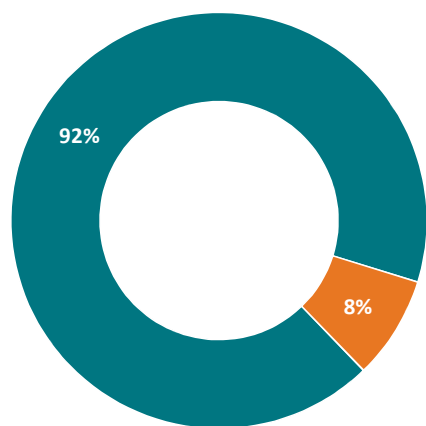
Q11a. Molimo Vas navedite kome se možete obratiti u slučaju da Vam netko upućuje mrziteljske komentare ili izražava netrpeljivost prema vama na Internetu na osnovi...

Uzorak: Svi sudionici (N=501)

Može li govor mržnje na Internetu naškoditi nekome? Ipsos Public Affairs

Preko 90% mladih smatra da mrziteljski komentari na internetu mogu naškoditi onome kome su upućeni, pri čemu u najvećoj mjeri navode da mogu uzrokovati emocionalne i psihičke probleme (35%), gubitak samopouzdanja i samopoštovanja (31%) te pobuditi osjećaj manje vrijednosti (19%) i depresiju (12%).

Mogu li mrziteljski komentari preko interneta naškoditi onome kome su upućeni?

Na koji način mogu naškoditi?

Nasilje u stvarnom svijetu

Ipsos Public Affairs

Žene i mladi u dobi od 25 do 30 godina u većoj mjeri smatraju da mrziteljski komentari i prijetnje upućene na internetu mogu često voditi nasilju u stvarnom svijetu u odnosu na muškarce i mlađe ispitanike u dobi od 18 do 24 godine.

% NA TOTALU

■ Muškarci

■ Žene

■ 18 do 24 godina

■ 25 do 30 godina

61%

31%

3%

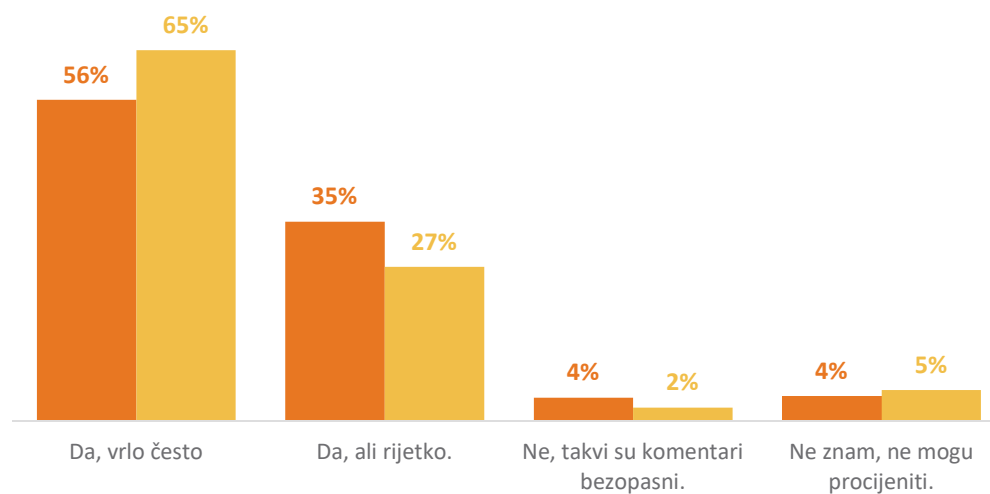
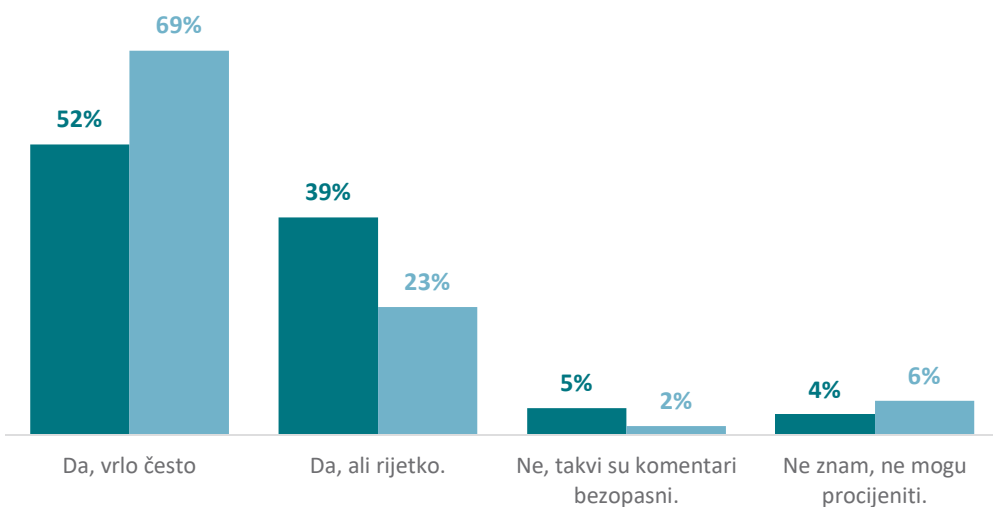
5%

61%

31%

3%

5%

Mišljenje o regulaciji Interneta

Ipsos Public Affairs

Žene u odnosu na muškarce u većoj mjeri smatraju da je regulacija na internetu preslaba te da je previše govora mržnje na internetu.

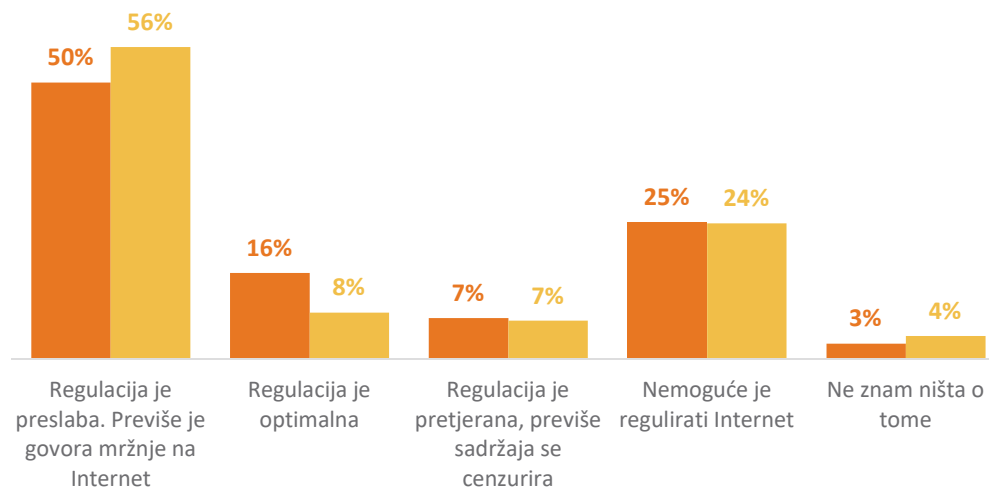
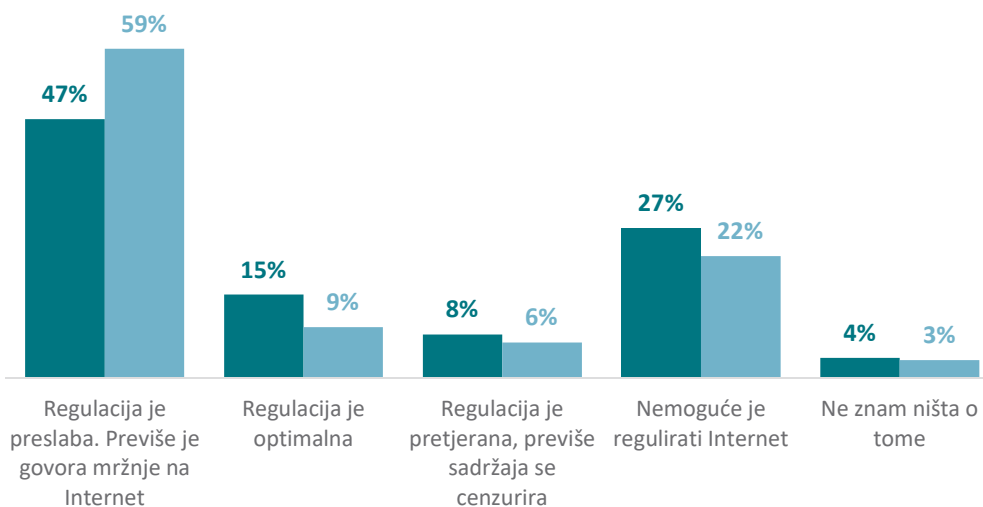
% NA TOTALU

■ Muškarci ■ Žene

■ 18 do 24 godina ■ 25 do 30 godina

53% 12% 7% 24% 3%

53% 12% 7% 24% 3%

33 Q13. Što mislite o trenutnoj regulaciji govora mržnje na Internetu općenito?
Uzorak: Svi sudionici (N=501)

GAME CHANGERS

Glavni razlog za govor mržnje na Internetu

Ipsos Public Affairs

Mladi kao glavni razlog zašto ljudi izražavaju netrpeljivost ili upućuju mrziteljske komentare različitim društvenim skupinama navode zbog osobnih frustracija (43%). Muškarci u nešto većoj mjeri su navodili zbog provokacije i 'trolanja', dok su mladi u dobi od 25 do 30 godina češće navodili da takve komentare ljudi upućuju jer se boje drugačijih i različitih od sebe i svoje grupe.

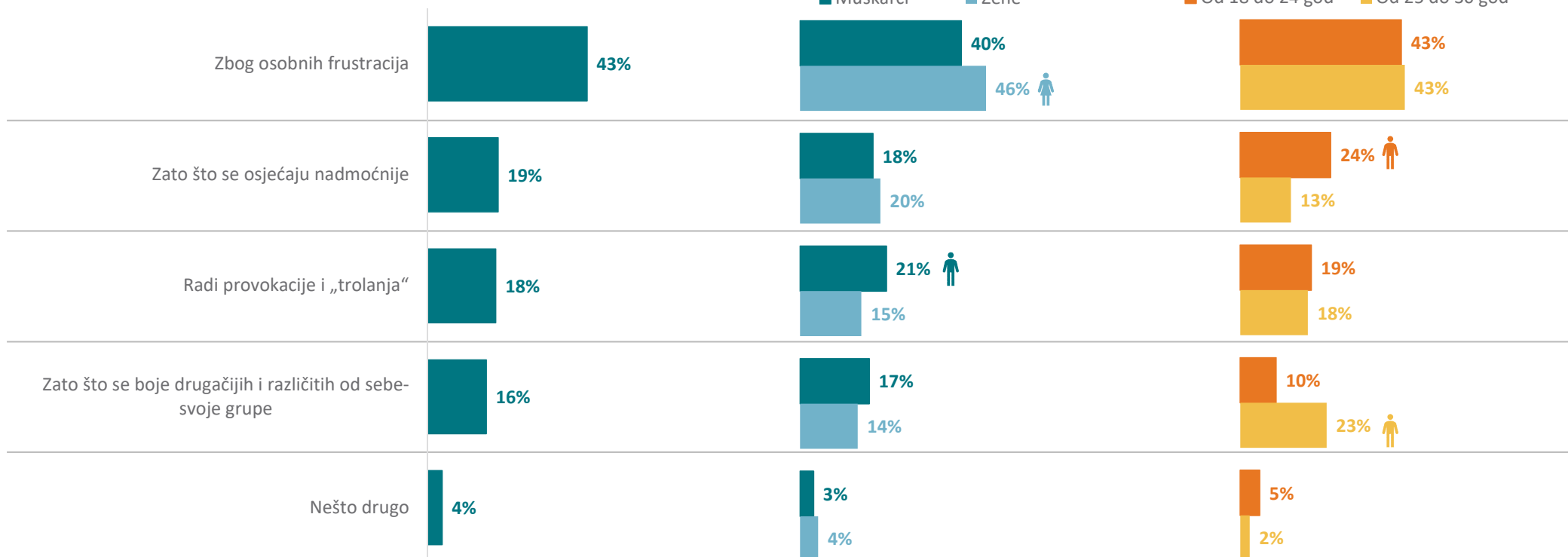
TOTAL

PREMA SPOLU

■ Muškarci ■ Žene

PREMA DOBI

■ Od 18 do 24 god ■ Od 25 do 30 god

Percepcija najugroženijih društvenih skupina s obzirom na govor mržnje

Ipsos Public Affairs

Prema procjenama mladih, najugroženija društvena skupina s obzirom na izražavanu netrpeljivost i upućivane mrziteljske komentare su seksualne i rodne manjine (64%), nacionalne manjine (57%) i osobe koje se vrijeđa na osnovi fizičkog izgleda (31%). Žene su u odnosu na muškarce u nešto većoj mjeri navodili seksualne i rodne manjine, osobe koje se vrijeđa na osnovi fizičkog izgleda te žene.

TOTAL

PREMA SPOLU

PREMA DOBI

Seksualne i rodne manjine (npr. LGBTQ zajednica)

64%

■ Muškarci ■ Žene

58%

70%

■ Od 18 do 24 god ■ Od 25 do 30 god

61%

67%

Nacionalne manjine (npr. Romi, Srbi, Talijani)

57%

57%

56%

57%

56%

Osobe koje se vrijeđa na osnovi fizičkog izgleda

31%

27%

36%

31%

32%

Vjerske manjine (npr. Muslimani, Židovi)

26%

28%

24%

26%

26%

Izbjeglice i migranti

25%

26%

24%

25%

25%

Žene

17%

12%

22%

15%

20%

Osobe slabijeg imovinskog stanja

14%

13%

14%

15%

12%

Osobe druge boje kože

8%

10%

6%

7%

9%

Invalidi

4%

4%

5%

5%

3%

Starije osobe

4%

5%

2%

6%

2%

Neka druga skupina

6%

8%

4%

6%

5%

Q15. Prema Vašem mišljenju, koje su društvene skupine u Hrvatskoj najugroženije s obzirom na izražavanu netrpeljivost i upućene mrziteljske komentare na Internetu? Molimo navedite do tri odgovora
Uzorak: Svi sudionici (N=501)